

CARACTERISTICILE DECLINĂRII SUBSTANTIVELOR DIN GRAIUL SLOVACILOR DE LA MARCA HUTA ȘI ZĂUAN BĂI, JUDEȚUL SĂLAJ

ANTON TĂNĂȘESCU

Lucrarea de față se bazează pe materialul lingvistic obținut în urma anchetelor dialectale efectuate în anii 1962 și 1964, la Marca Huta și Zăuan Băi¹, județul Sălaj, localități cu populație de origine slovacă.

În județul Sălaj, slovacii au fost colonizați succesiv la sfârșitul sec. al XVIII-lea și începutul sec. al XIX-lea, principala lor ocupație fiind exploatarea lemnului. În majoritatea lor, aceștia provin din Slovacia de răsărit, județele Zemplín și Šariš². Tot în această regiune s-au stabilit și slovaci veniți din diferite județe situate în Slovacia Centrală (Gemer, Novohrad și Zvolen)³.

Satul Marca Huta, numit de localnici Huta Bojovska, situat pe versantul de nord-est al munților Plopișului, are o populație slovacă compactă, iar Zăuan Băi, situat la cca. 11 km nord-vest de Șimleul Silvaniei, are o populație mixtă. Slovacii din aceste localități se ocupă, în special, cu agricultura; parte din ei lucrează și în exploatarea miniere din împrejurimi.

Majoritatea informatorilor⁴ sînt bilingvi. Materialul a fost cules cu ajutorul unui chestionar întocmit de catedra de limba și literatura slovacă din Bratislava⁵. Totodată am procedat și la notarea unor texte.

¹ Numele satelor anchetate apar în text prescurtate astfel: M.H. (= Marca Huta) și Z.B. (= Zăuan Băi).

² De istoricul așezărilor slovace din jud. Sălaj se ocupă R. Urbán în *Čechoslováci v Rumunsku*, București, 1930, p. 116—153.

³ R. Urbán, *op. cit.*, p. 125; Gr. Benedek, *Despre un grai slovac mixt din regiunea Crișana (graiul de la Borumlața și Vărzari)*, în Rsl. VII, București, 1963, p. 222.

⁴ Au fost anchetate următoarele persoane: în *Marca Huta*: Laša Kaťa, 67 ani; Juraš Franci, 75 ani; Juraš Vinco, 36 ani; Poľáček Štefan, 21 ani; Kutľak Jan, 15 ani; Morong Karol, 42 ani; Benedek Lavrinčík, 19 ani; în *Zăuan Băi*: Trojak Jan, 79 ani; Vavra Jano, 72 ani; Valiček Iosif, 53 ani; Pišek Maria, 25 ani; Pišek Jano, 27 ani.

⁵ *Dotazník pre výskum slovníka slovenských nárečí, I časť*. Vydala Katedra slovenského jazyka a literatúry FF UK v Bratislave, v júni 1961.